

nezávislá studentská iniciativa
na pedagogických fakultách

vize otevřeno

prohlášení iniciativy z 1. prosince 2015

Naše poslání

Smyslem iniciativy je usilovat o zvyšování vzdělávacích kvalit pedagogických oborů, tak aby co nejlépe připravovaly své studenty pro pedagogickou profesi, ve které dokážou citlivým a efektivním přístupem zaujmout své žáky pro učení a osobní rozvoj.

Máme vizi vzdělávání

Vzdělávací instituce by měly připravovat své žáky a studenty k tomu, aby dovedli čelit výzvám dnešního světa a obstát ve společnosti jako ti, kdo jsou schopni za ni přijímat zodpovědnost.

Oproti tomuto ideálu však spatřujeme značné rezervy v tom, jak výuka v dnešních školách často standardně probíhá a v jaké podobě se mnohokrát stále drží nejen na našich fakultách. Jsme přitom přesvědčeni, že právě pedagogické fakulty jsou jedním z klíčových míst, kde se rozhoduje o tom, jak bude vzdělávání vypadat.

Cítíme společenskou odpovědnost za budoucí úroveň vzdělanosti naší společnosti a není nám proto lhostejné, co a jakým způsobem předávají vysoké školy budoucím pedagogům.

Chceme svým dílem přispět k utváření světa, který vychovává svědomité osobnosti a v němž jsou učitelé nositeli hodnot, vizí a inovací.

Podporujeme pedagogické fakulty

Chceme podpořit školství a všechny učitele, kterým leží na srdci budoucnost vzdělávání. Vážíme si všech, kdo se snaží dělat svoji práci kvalitně a naší snahou jistě není pošlapávat jejich mnohaleté úsilí. Naopak bychom rádi nabídli hlas studentů a pomocnou ruku k rozvíjení studia.

Chceme zvyšovat prestiž pedagogických oborů i učitelské profese. Usilujeme o to, aby se studenti učili odvádět opravdu dobrou práci – a považujeme přitom za nezbytné, aby jim v tomto šli všichni vyučující příkladem. Jsme totiž přesvědčeni, že samotná podoba výuky na fakultách se zásadní měrou odráží na tom, jakým způsobem budou pracovat budoucí pedagogové se svými žáky. Domníváme se proto, že každý zdejší vyučující by měl být v první řadě odborníkem ve vzdělávání.

Chápeme, že naše pedagogické obory to v minulosti neměly lehké a stále si z ní nesou řadu míst, jež volají po nutné inovaci – v posledních letech však dokázaly udělat obdivuhodný pokrok, ve kterém je třeba usilovně pokračovat.

Pro inovace směrem ke kvalitní a smysluplné výuce máme spoustu inspirace již uvnitř samotných fakult u jednotlivých vyučujících, předmětů, oborů nebo pracovišť. Mnoho další skvělé praxe pak najdeme na jiných fakultách našich univerzit a tu další bychom se měli naučit hledat všude jinde ve školství, ve světě, v neformálním vzdělávání a v zahraničí.

Tvoříme iniciativu

Představujeme si fakultu jako místo maximálně podnětné pro učení a hledání cest k pedagogickému poslání. Motivování tímto zájmem utváříme iniciativu, jež chce podněcovat diskusi a podílet se na hledání potřebných změn.

Naši vizi vzdělávání formulujeme v následujících 21 myšlenkách, přístupech a inovacích, které chceme prosazovat a které představují dlouhodobé ideály a náš kompas pro vzdělávání v 21. století.

Považujeme za důležité a nutné chápat takto vytyčené ideály jako vztažené ke všem účastníkům vzdělávání – tedy jak k vyučujícím a studentům pedagogických fakult a oborů, tak následně na učitele a žáky našich škol.

21 idejí pro vzdělávání v 21. století

1. **Otevřenost** – otevřít diskusi, školu i sami sebe rozmanitým přístupům překračujícím zaběhlé zvyklosti – pojmout otevřenost jako obecný princip, s nímž můžeme hledat porozumění a zlepšení ve všech následujících oblastech.
2. **Smysluplný obsah** – hledat a revidovat samotnou náplň vzdělávání a učit to, co je opravdu důležité – stanovovat cíle s ohledem na dnešní svět a zaměřit se na rozvoj obecnějších dovedností důležitých pro úspěšný život.
3. **Vysoké cíle** – usilovat o vysokou laťku vzdělanosti vnímanou jako celoživotní snahu na sobě pracovat, učit se, dosahovat mistrovství ve svém oboru a rozšiřovat svůj všeobecný rozhled.
4. **Aktivizační metody** – učit se vlastní zkušeností a vzájemnou diskusí – tvořit školu, kde učení spočívá ve vlastní aktivní činnosti a efektivních vyučovacích metodách, nikoli v pouhém poslouchání učitele.
5. **Demokratické pojetí** – vést druhé k angažovanosti a podporovat v nich úsilí věci měnit – dát lidem svobodu volby, umožnit spolupodílet se na vlastním procesu vzdělávání a díky zažití demokracie vidět smysl v aktivním občanství.
6. **Kritické myšlení** – učit se odpovědnému utváření vlastních postojů a podporovat trvalé tázání po smyslu věcí, vyjadřování pochyb a konstruktivní kritiky, ujasňování cílů a promýšlení proč se vlastně vůbec vzděláváme.
7. **Citlivý přístup** – obrátit pozornost na člověka a jeho prožívání – přistupovat k druhým tak, abychom vzájemným respektem, empatií a efektivní komunikací utvářeli zdravé normy a sebevědomí, kladné vztahy a sociální klima.
8. **Vnitřní motivace** – podporovat vnitřní motivaci na místo nástrojů té vnější – dokázat nadchnout studenty pro pedagogické poslání, aktivizovat je v jejich studiu, aby sami dovedli probouzet zájem o učení a radost z poznávání.
9. **Rozvoj kreativity** – utvářet prostředí, které podněcuje tvořivost – stavět takové úkoly a výzvy, které nabízejí různé způsoby řešení – usilovat o otevřené myšlení, tvůrčí postupy a hledání nových cest.
10. **Příležitost pro všechny** – dávat šance všem lidem bez rozdílu, hledat ideál inkluze respektováním individuality každého člověka, nacházet v této otevřenosti obohacení a trvale přijímat rozmanitost jako žádanou hodnotu.

11. **Mezinárodní přesah** – překročit hranice a učit se nahlížet na věci z mezinárodní perspektivy – podporovat výjezdy do ciziny, posilovat práci s cizími jazyky a celkově internacionalizovat studium v jeho formách i obsahu.
12. **Učení v souvislostech** – usilovat o porozumění tématům dnešního světa v jejich souvislostech a kontextu, učit se orientovat ve víru informací a médií, propojovat jednotlivé obory a věnovat pozornost průřezovým tématům.
13. **Společenská odpovědnost** – angažovat se v dění kolem nás a klást důraz na občanský rozměr vzdělávání – tvořit školu, jež přijímá spoluodpovědnost za okolní svět a se svými studenty i sama o sobě se do něj aktivně zapojuje.
14. **Spolupráce s okolím** – hledat partnery a inspiraci a naslouchat reálnému světu – spolupracovat se školami a s různými organizacemi, vést studenty k účasti na zajímavých projektech a k všestranně obohacující otevřenosti.
15. **Rozmanitost vzdělávání** – intenzivně se zamýšlet nad různými podobami výchovy a vzdělávání ve škole i mimo ni a nebát se inovací a alternativ – tvořit svět, kde rozmanitost, jinakost a změna jsou vnímány jako obohacující.
16. **Učení praxí** – klást důraz na praktický nácvik a za základ pedagogické přípravy považovat velké množství kvalitně reflektovaných praxí – propojovat praxi s teorií a zasazovat výuku do reálné a aktuální podoby světa.
17. **Reflexe při učení** – systematicky pracovat s reflexí jako nástrojem poučení z prožité zkušenosti – soustředit se na reflexi pedagogických praxí i při běžné výuce s žáky – pěstovat sebereflexi a učit se od sebe navzájem.
18. **Zpětná vazba** – trvale hledat a hodnotit kvalitu výuky a vzdělávání – učit se dávat a přijímat zpětnou vazbu a nakládat s ní tak, aby žákům a studentům pomáhala reflektovat jejich práci a aby rozvíjela úroveň výuky samotné.
19. **Osobnostní rozvoj** – zařazovat do výuky sebezkušenostní aktivity, v nichž se člověk učí lépe poznávat sám sebe a svůj proces učení, komunikovat s druhými, zvládat negativní a rizikové chování a působit vůči němu preventivně.
20. **Výchovný rozměr** – pracovat s hodnotami, neomezovat se na pouhou vzdělanost a pěstovat v lidech slušnost, pokoru a smysl pro morálku – formovat druhé k tomu, aby usilovali být dobrým člověkem.
21. **Autenticita prostředí** – uvádět všechny ideje do praxe vlastním příkladem školy – usilovat, aby vliv sociálního a pedagogického prostředí šel ruku v ruce s ideály i kurikulem a působil tak na budoucí pedagogy jako žádoucí vzor.

Naše činnost

Zakládáme nezávislou studentskou iniciativu a celostátní studentský spolek s cílem trvale podněcovat diskusi a inovace v pedagogických oborech. Máme jasnou vizi, již hodláme prosazovat všemi vhodnými cestami. Věříme, že máme co říct ke zkvalitnění výuky a chceme být platformou, jež zprostředkuje takový hlas jako dialog mezi studenty a vyučujícími.

Zaměřujeme se na úroveň vzdělávání fakult a oborů jako celku, jde nám tedy jak o zlepšování pedagogicko-psychologické průpravy, tak o změny v aprobačních předmětech, od nichž čekáme, že budou více směřovat k učení. Stejně tak chceme rozvíjet kvalitu našich neučitelských oborů.

Vidíme různé cesty

Konkrétní náplň naší činnosti hodláme uchopit především skrze tyto aktivity:

- **Otevírání diskuse** o vzdělávání na všech úrovních.
- **Usilování o inovace** a trvalé zlepšování podoby existujících předmětů.
- **Prosazování proměny předmětové skladby** celých oborů.
- **Hledání cest ke zlepšení prostředí** fakult a přístupu ke studentům.
- **Jednání v akademických senátech** a s dalšími odpovědnými orgány.
- **Zakládání a podpora studentských oborových rad** na jednotlivých fakultách.
- **Podporování hodnocení kvality** a příležitostí pro další vzdělávání a rozvoj akademických pracovníků.
- **Oslovování a aktivizace studentů** a jejich zapojování do dění a inovací.
- **Zprostředkovávání podnětů,** připomínek, stížností a návrhů na inovace vyučujícím a fakultám.
- **Vytváření sítě spolupracujících škol,** fakult, organizací a projektů.
- **Shromažďování a nabízení inspirace,** zkušeností a zdrojů poznání.
- **Vydávání publikací,** vzdělávacích, metodických a dalších materiálů.
- **Organizování debat,** přednášek, anket, kurzů, školení a dalších setkání a akcí.

Jdeme příkladem

Vyzýváme všechny studenty pedagogických oborů v České republice k zájmu a účasti na zlepšování našich společných škol. Usilujeme o nastartování vývoje, v němž sami projevíme snahy podílet se na zvyšování kvality vzdělávání. Všechny studenty zveme k diskusi, ke spolupráci a v případě zájmu k aktivnímu zapojení do naší iniciativy.

Přikládáme zásadní význam autenticitě, a tak se i my ve svém fungování snažíme řídit vlastními ideály. Průběžně reflektujeme a hodnotíme naši činnost a pracujeme v ní s demokratickými procesy. Snažíme se sami vzdělávat a rozvíjet v oblasti, již se věnujeme, a touto aktivitou naplňujeme vlastní společenskou angažovanost a odpovědnost.

Vidíme ve své činnosti velký smysl a věříme, že se nám zkvalitňováním přípravy pedagogů podaří přispět ke zlepšení úrovně vzdělávání v této společnosti.